

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Szépirodalmi- és Közgazdasági Hírlap

A Barsvármegyei Községi és Körjegyzők Egyesületének hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal hová a lapba szánt kéziratok, hirdetések, — előfizetési díjak küldendők: —
LÉVA KAZINCZY-UTCZA, 2. SZÁM.
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.
Szerkesztőségi telefon szám 24.

Felolvaszörkesztő és kiadó:
SCHULCZ IGNÁC.

Szerkesztő:
KOPERNICZKY CORNÉL.

Előfizetési ár:
Egy évre ..... K. 6.—
Fél évre ..... „ 2.50
Negyed évre ..... „ 1.25
Egyes példány 10 fillérről kapható
SCHULCZ IGNÁC LAPTULAJDONOSNÁL.

Meghívó.

A Barsvármegyei községi és körjegyzők egyesülete rendes évi közgyűlését Aranyosmaróton a városháza tanácstermében 1913. június 22-én d. e. 10 órakor tartja, melyre a t. tagtárs urakat tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Elnöki jelentés az elmúlt évi eseményekről.
  2. 1912. évi zárszámadás megvizsgálása.
  3. 1914. évi költségvetés megálapítása.
  4. Országos központi egyesület közgyűlésére tag kiküldése.
  5. Egyébb indítványok.
- Zseliz, 1913. június 7-én.

Ákossy Árpád
főjegyző.

Szedlacsek János
egyl. elnök.

Aggodalmas szabályrendeletek.

Talán sehol a világon nincsen annyi figyelmeztető tábla a legkülönbözőbb helyeken és sehol sem rendelkezik annyit a hatóság a polgárokkal mint hazánkban; halomszám kiadott szabályrendeleteiben, mondván: ezt nem szabad tenni, ez tilos, az is, meg amaz is! De hát ezen igazán nem is lehet csodálkozni — legfeljebb ott beszélnek róla egyszerre többet a szokott-nál, ahol sokáig élvezték a meg nem rendszabályozott szabadságot

s egyszer csak havonta születnek a különböző szabályrendeletek, hogy véget vessenek a régi, a legtöbb esetben türethetetlen állapotoknak. — A magyar ember nagyon figyelmeztelen természetű, a rendet nem igen szereti talán senki e hazában — ha azt neki kell betartani — de bezzeg, másról megköveteli azt. Ezért kell gyámkodni itt és minden magyar városban a polgárság fölött a rendőrségnek, mert ritka ember, aki betartja a rendet, azt a figyelmességet, amit az egyik ember a másiktól joggal elvárhat. Ennek következtében jönnek létre aztán a szabályrendeletek, melyek hatóságilag körvonalazzák a tiltott cselekményeket s a nép nevelését és rendre szoktatását célozzák. Ugyanis az egyén közösségben él embertársaival és ha cselekedete nem tudja úgy irányítani, hogy abból teher vagy kellemetlenség senkire sem háruljon, úgy eme egyének cselekedeteit a hatóságnak kell helyesen irányítva megrendszabályozni azok érdekében, akik figyelemmel és tekintettel vannak másokra is. Azért a közrend, a közegészség stb. biztosításának szempontjából teljes mértékben szükségesnek tartjuk mi is a közönség érdekét mindenben szolgáló törvényes erővel bíró különböző városi szabályrendeleteknek alkotását. Azonban szükségesnek tartjuk megint csak a közönség érdekében azt is, hogy ezek a szabályrendeletek a legszűkebb körben a lehető mó-

don ismertessenek abból a célból, hogy a benne foglaltak minél előbb átmenjenek a köztudatba. A rendőrség csak így érheti el azt, hogy a szabályrendeletek értelmében való eljárásában a közönség nem kicsinyeskedő zaklatást, hanem tiszta kötelességteljesítést, a fellépő rendőrből pedig nem fizetett ellenséget, hanem a polgárság érdekeinek és a rendnek becsületes védelmezőjét fogja látni.

Csak a közérzületet hozzuk nyilvánosságra, amikor leírjuk, hogy iparos- és kereskedői körökben most amellet aggodalmaskodnak, hogy az újabb-alkotott egyébként díszretré méltó, de a vidék népét is érintő szabályrendeleteink következtében a városba érkező vidéki nép molesztálásnak és zaklatásnak lehetnéne a rendőrség részéről s ennek az említett körök, de végeredményben a város vallja majd anyagi kárát. Tudott dolog ugyanis az, hogy Léva mint iparos- és kereskedő város: a vidékből él, abból a pénzből, amit a környék népe hagy itten különböző ipari- és kereskedelmi célokért. A vidék épít tehát nem szabad itt tulságos zaklatásoknak kitenni, bizonyos, csekélyebb dolgokért elnézőknek kell lennünk, nehogy elijesszük őket ebből a városból saját magunk kárára, éppen akkor amikor emelkedő közterheink miatt a város polgársága bevételeinek fokozására a város idegenforgalmának emelését célzó intézkedésekre gondolunk.

Az országhírű

Meinl pörkölt kávé keverékek
lerakata Kertész fűszer kereskedésében Léván.

A város polgárainak nagyobb részét képező iparosoknak és a kereskedőknek ezt az aggodalmát itt a nyilvánosság előtt dr. Horváth Gyula rendőrkapitány elé terjesztik azzal az előlegezett bizalommal, hogy az ő körültekintő figyelmesége amint megtudja védeni a közrendet, az említett körök aggodalmaira is rá fog cáfolni azzal, hogy eliminál minden olyan rendőri tulajdonságból eredő melesztést, amitől a városban a vidéket féltik.

Politika és közgazdaság.

Nem a mi feladatunk, hogy az ország nagy politikájába beleszóljunk. Az ország közvéleményének hangulatát az államférfiak sajnos csak igen kis részben kutatják a vidéki sajtó hasábjain. Mi a politikai életet csak mint távol álló figyelt és szemlélt nézzük és most amikor ez a szó cikkünk élére kerül, csak annak a szomorú ténynek konstataciója akar lenni, hogy a politika, amely egész Magyarországon, Magyarországon életének minden vonatkozásába beleszól már, annyira elhatárosodott egész közéletünkön, hogy abba a vonatkozásba is kezd belejátszani, amely vonatkozásnak a politikai szituációtól, a politikai forrongásoktól és pártarcoktól, teljes mentesnek kellene lennie.

Az ország fennmaradásának és életének legfőbb biztosítéka a közgazdasági élet, és általában a közgazdaság konszolidált volta. A közgazdasági életnek, elismerjük magunk is, vannak a politikával összekötött részei, de a közgazdaságnak tulajdonképpen mint magában is elég erős tényezőnek teljesen önállóan kellene az ország érdekében dolgoznia. Ma Magyarországon a közgazda-

ság élete és a közgazdaság hullámzását nem az egyedül mérvadó gazdasági szempontok, hanem a politika irányítja.

És itt van az a pont, az az archimedesi pont, amelyből az egész magyar globuszt ki lehet emelni a helyéből. Magyarország közgazdasága és közgazdasági élete még meglehetősen fejletlen. Hogy a fejletlenség helyébe megfelelő fejlett gazdasági élet álljon, ahhoz szükséges volna, hogy a gazdasági életet kizárólag gazdasági szempontok befolyásolják. A politikának és közgazdaságnak különböző utjai vannak. Lehetséges, hogy a politika is Magyarország helyzetének javulására törekszik ép úgy, mint a közgazdaság, azonban a cél elérésére mindegyik más utat követ és a két utnak összezavarodnia nem volna szabad. A mai helyzet azonban sajnos az, hogy az ország irányadó tényezői a politikát és a közgazdaságot nem tudják egymástól elválasztani, közgazdasági haladásunk tehát nem olyan egyenes mint amilyenek az ország érdekében lennie kellene.

A politikai szempontok sohasem olyan tiszták és kimondottak amilyenek a gazdaságiak. A politikai szempontok megállapításában annyira különböző körülmény, egyéni diszpozíció, pártállás és más körülmény játszik közre, hogy ilyen zavaros és nem teljesen egyenes irányban haladó politikának bevitelére a közgazdasági életbe nemcsak hogy nem hasznos Magyarország fejlődésére, hanem egyenesen károsan befolyásolja mindazokat a nagy terveket, amelyeket a közgazdasági élet megvalósítani akar és elhomályosítja azokat a célokat, amelyeket a gazdasági haladás maga elé tűt.

Magyarország közgazdasági életének ma már vannak olyan faktorai, amelyek teljesen politikai célok nélkül, a politika céltudatos mellőzésével vesznek részt a közgazdasági élet minden fázisában. Ezeknek a faktoroknak munkáját kell megkönnyíteni azzal, hogy a közgazdasági dolgokból egyenesen kizárjuk a politikát.

Amíg a politika Magyarországon és különösen Magyarországon közgazdasági életében, olyan hatalmas tényező és olyan aktív közreműködő lesz mint ma, addig közgazdasági életünkbe rohamos vagy csak észrevehető fejlődés nehezen lesz tapasztalható. De, hogy különösen a mai politikai helyzet milyen kárára van az ország gazdasági állapotának és hitelének, arról már jobb nem is szólni.

A jegyzők fizetésrendezése.

Irtta: **Lipesev Albin** körjegyző.

Ugytűnik, mintha eme kérdés csak negyed századokhoz volna kötve. Ugylátszik, hogy az előző és átmeneti fizetéstől számítva, csakugyan be kell várni az 1/4 század leforgását. Ezalatt persze az állati szorgalommal buzgólkodó községek is körjegyzői kar 70 %-a a kidől. Kétségtelen előnyt jelent — ilyen alakbar — az államra, de nagy anyagi hátrányt a jegyzői karra. A pillanatnyi anyagi haszon bár előnyösnek látszik az államra, de a reaktív, mely elmaradhatatlan, jelentkezni fog a közigazgatás kiterjedt nagy szervezetében.

Már most észlelhető a jegyzői állások közül a rendkívüli nagy, — eddig még soha sem jelentkezett — munkaerő hiánya. Akinek ezeltől 4—5 évvel erre pályára lépni kedve is volt, futólépcsőben retrál. Érettségizett, tanfolyamot végzett egyén 1000 K. évi fizetéssel, nem hajlandó a terhes s nagyriszt állami érdeket szolgáló jármot huzni, sőt magát anyagilag és testileg tönkre tenni és 6—10 évig állás után várni. Másutt jobb fizetéssel, kényelmesebben megél, s nincsen kivéve politikai vonatkozása köteleknek sem. Olcsó husnak hig a level így kéthet lassan szemébe az állam, az ő érdekeit végrehajtani hivatott eme köztisztviselőnek, akiknek fizetéséről, megélhetéséről nem tud, vagy nem akar, kellő időben gondoskodni.

A vizsgák hónapja.

Sok ezer kis szív hevesebben dobog minden kelő nappal: vizsgák előtt vagyunk. Minden valószínűség meg van amellet, hogy az olvasó már messze túl van azon az időn, amikor még vizsgázott, azonban, ha egy kissé figyel önmagára, még mindig tapasztalni fogja, hogy erre a gondolatra még ma tíz, husz, harminc esztendő múlva is végig szalad az idegein valamilyen borzongató izgalom, annak a nagy izgatottságnak, mely tíz-husz esztendővel ezelőtt ilyenkor, akác és hárs avirág nyílásának idején gyötörte, egy távoli és késő reflexszerűleg elő emléke.

Mindannyiunk életéből elloptak egy csomó tavaszt, azokat a tavaszokat, mikor nem azért járunk ki a Kákába vagy a város más határába, hogy ott a mező új zöld szőnyegének, a virágillatos pompás levegőnek örvendezzünk, hanem azért, hogy hangos, kiabálás szóval magoljuk a leckét, a retorika, a poétika rejtelmesen homályos meghatározásait, a fizikai képleteket, az írók születésének évét, a virágok porzóinak számát és a jegecek formáját. Aki egyszer hallotta, nem felejtí el ezt a két-szövegbeszű, monoton, fáradt és erőlködő hangot, melylyel a magolós diák a leckéjét vágja, sétálva le és fel a kerű uton. Olyan ez a nyújtott és panaszos átárta, mintha

valami önsanyargató szektának különös raffiniáival kiesztelt szándékos magagyötése volna.

Természetes, hogy a tanulás nem lehet másé, aki tudni akar, annak fáradnia kell érte és a tanulás nem lehet tiszta mulatság és szórakozás. Azonban talán a tanulásban mégis kevesebb lehetne a gyötörődés és több lehetne a szórakozás, mint most és mindenekelőtt talán teljesen ki lehetne küszöbölni az életből azt a kinlódást, amit a vizsga előtti tanulás jelent.

Az embernek természetesebb és ösztönei mélyen rejtőző vágya a tudás ösztöne, a megismerés vágya. Amikor a gyermek megszületik, fehérpapíroszhoz hasonlít az agyában mindaz a hely, amelyikre a későbbi években szerzett tudásnak kell kerülnie. És az első lélekzetvétellel megkezdődik ennek a tiszta területnek a teleírása: az ember talán egész életében nem tanul annyit, mint az élete első négy vagy öt esztendőjében. Ez alatt a négy vagy öt esztendő alatt találja meg helyét a térben, ez alatt a néhány év alatt ismeri meg a külvilág tárgyait, azokat a fogalmakat, amelyek ezeknek a tárgyaknak megfelelnek, azokat a szavakat, amelyek az illető fogalmakat jelentik. Azután egy sereg további tudomány, meg tapasztalása van, hogy a fiatal ébredező életöszton szempontjából mi a kellemes, mi a kellemetlen,

megismerése mind annak az érzési k, mely az embert egész életén keresztül kíséri, megismerése az örömmek, fájdalomnak, az éhségnek a jóllakotásnak, a hidegnek, a melegnek, az álomnak és az ébrenlétnek.

És azután innen, az alap-érzésekből és az alapfogalmakból kiindulva haladás magasabb rangu fogalmak és komplikáltabb érzések felé. Elgondolni is sok, hogy az a kis agyvelő mekkora munkát végez el aránylag olyan rövid idő alatt és az a gyermek még sem panaszkodik soha fáradtságról, még sem esik terhére a tanulás. Az a gyerek éppen ellenkezőleg soha sem találja elégnak, amit már tud, amit már megmagyaráztak neki és a kis ajkán örökösen rajta a kérdés, ami a legszebb kérdése a világnak, mert ősi forrása minden emberi haladásnak, az a kérdés, hogy:

— Miért?

És ugyanez a gyermek, amikor beviszik az iskolába és ott elkezdik fölcsérrel önteni fejébe a tudományt, egyszerre elveszti kedvét a tanulástól és egyszerre úgy kezdű érezni, hogy a tanulás nem élvezet, nem egy legembaribb ösztönnel, a tudás vágyának a kielégítése, hanem teher és kinszenvedés. Bizonyosra lehet venni, hogy ez nem a gyermek hibája, hanem az a módszer, amelylyel nálunk tanítást szoktak. Az iskolának azt kellene kitalálni va-

Lassan nem lesz ember, aki a felelőséget teljes, ezernyi czopfokkal járó hivatalát vállalja.

A ringlispilek, a komédiás, a kintornás manapság megkeresi napi 8—10 K-ját, nyáron át s télen pihen. A jegyzői kar — s az sem mindenhol — a maga szerény 4—6 K. átlagos bevételével folyton dolgozik és soha sem pihen. Társadalmi állása van, — de csak akkor ha hozzávaló pénze is van. A forradalmár, a rablólgyilkos, a tolvaj, csaió, politikai anarkista, kém s hasonló kategóriájú egyén mindig bizonyos okozati összefüggéssel követi el cselekményeit. Vagy veleszületett erkölcsi hiányok, vagy ezzel kapcsolatosan, vagy anélkül anyagi zavarok. Legtöbb esetben — ide nem számítva a léha és tékozló életmódot. A sikkasztók is legtöbnyire a szűk anyagi viszonyok súlya alatt születnek meg. Vagy is a rossz viszonyok, szülőkoldés többnyire a szülőokai e cselekményeknek, mert a legszűkebb anyagi előnyökhöz kíván jutni, hogy helyzetben segítsen, megélhessen. Egy államnak sem állhat érdekében a fenti kategóriába eső, hirneves egyének szaporodásának nevelése. Ugyanezért feltétlenül fontos, hogy minden ember megélhetése, szociális alapokon nyugvó intézményekkel törvényekkel úgy biztosítsák, hogy ne legyen oka rosszra gondolni és az ördögökkel czimborálni. Ha még ezután is akad a hámból kiugró, élvezze a törvény teljes szigorát.

A statisztikai adatok kétszék — a fizetéseket, jövedelmeket illetően — de az érlelt kamrában, a tikasztó hőségre való tekintettel, pensz lép el. Ennek nyomán pedig a magyar közigazgatás nem virul-

lahogy, hogy önként és apródonként vesse rá azt a gyermeket a tudásra, hogy valamilyen ügyességgel és ravaszsgal fölébressze abban a gyermekben itt is az iskola-padok közt is azt a kérdést, hogy „miért?” és csak ha már él ez a kérdés abban a gyermekben, ha már meg van az érdeklődés az iránt a dolog iránt, amelyről éppen szó van, akkor adják meg neki a feleletet. És ne tegyék azt, amit ma, hogy egy sereg feleletet egyszerűen bemagoltassanak azzal a gyermekkel, csupa olyan kérdésre, mely a gyermeket egyáltalában nem is érdekli.

Az ilyen iskolába szivesen és kedvvel járnak a gyermekek, mert a tudás és a tanulás öröm és ma csak az iskola oka annak, hogy még azok is, akikben különösen erős a tanulás és megismerés vágya, ezt a vágyat rendszerint fölfüggesztik azokra az esztendőkre, amíg iskolába járnak és csak ha már kikerültek az iskolából, akkor kezdenek a maguk hajlama és a maguk érdeklődési köre szerint megint alkalmat keresni a tanulásra. Ez mind az iskola hibája és hogy az iskola ilyen, abban bizonyára nagy része van a vizsgáknak, annak, hogy az iskola nem az életnek, nem a tudás-szerzés céljainak tanít, hanem egész esztendőben készülődik az examenre. Modern pedagógiai rendszerek ezért ellenzései a vizsgáknak, modern iskolákban ezért igyekeznek azon, hogy a vizsgák jelentőségét teljesen eltörpítsék, sőt arra is, hogy a vizsgákat egyszerűen beszüntessék.

hat, hanem a legnagyobb katasztrófának nézhet elbe. Nemcsak én állítom ide a Jolgot, tessék mérlegelje s nyilatkozzék oly egyén is aki a jegyzői kar viszonyait és a közigazgatást szintén behatóan ismeri.

A fizetésrendezés az egész vonalon nem csak azt jelenti, hogy a jegyzői kar a jól s régen megérdemelt anyagi helyzete terelteik legalább a közepes mederbe — mert valami nagy „fortunai” hozományról álmodozni sem lehet — hanem azt is, hogy a közzolgálat érdeke — s ez a fő — a nyugoti államok színvonalának megfelelőleg szanáltatik a nagyközönség javára.

A jegyzői kar éhes. Gyors segítségre vár. Minden huza-vona az agónia felé kereti a közzolgatást. Humánus fizetés és nyugdíj rendezés 1913. jan. 1-től visszahatólag, szabatos szolgálati pragmatica, hatáskör emelése, biztosítási fogja a jegyzői kar munkakérdéte, megélhetését s ezzel a jó közzolgatást, mert ez is fontos tényező a nemzeti czélok fejlesztésére.

Várjuk az éltető nap — fényét.

HIREK.

— **Városi közgyűlés.** Léva város képviselőtestülete szerdán rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlés Bódogh polgármesternek betegsége gyógyítására 35 napi, Fabián jegyzőnek szintén e címen egy hónapi, Ballan fogalmazonak pedig vizsgázásra három heti szabadságot adott. A vásártéren létesítendő városi kocsmaépület felépítésére három ajánlat érkezett be, Belcsák Andor, Szauer Izidor és Mór és Berger Lipót vállaikozóktól. A Szauer cég tette a legolcsóbb ajánlatot 12 46 korona végösszeggel, amit a közgyűlés elfogadott. Végül a rendőrkapitány által készített a borbély és fodrászparól, (mely a fodrászüzletek tisztaságát és a fertőzések megakadályozását akarja elérni), és a szabadközlekedés biztosítására vonatkozó városi szabályrendeleteket fogadta el a közgyűlés s jóváhagyás végett fölterjeszteni rendelte a vármegyéhez.

A közgyűlés után ülést tartott az egészségügyi bizottság, amely közegészségügyi tekintetből kifogásolta a Libamalom mellett kijelölt szabad-fürdő helyet. A bizottság elhatározta, hogy fürdőhelyül a Zagónál levő és megfelelőbb, Korító nevezetű helyet fogja kijelölteni s ennek érdekében tárgyalást indít az ottani birtokosokkal az öltöző kabinok felállítására iránt.

— **A barsi kivándorlás.** Az elispán jelentése szerint az előbbi negyedévből összesen 42 külföldre szóló utlevélet adtak ki a vármegyéből, ebből 35 Amerikába szól. Az előző negyedévből kiadott utlevelek száma 64 volt, így tehát a kivándorlási apadó tendenciát mutat.

— **Állattíjázás.** A bars megyei gazdasági egyesület f. hó 8-án szarvasmarha díjazást tartott Geletneken. A kiállított állatok általában nem nyertek meg a bizottság tetszését, különösen az úszók nem, melyeknek takarmányozására kellő gondot nem fordítanak a gazdák. A gyenge felhajtás és a silány minőség miatt az euranyozott 400 K-ból csak 320 K-t osztott ki a Finka Sándor főszolgabíró előkötetével működő bíráló bizottság.

— **Uj alügyészi állás vármegyékben.** A belügyminiszter vármegyénk törvényhatóságának azt a határozatát, amelylyel egy új alügyészi állás szervezését határozta el, jóváhagyta. Az elispán az új állásra most hirdette ki a pályázatot. A kérvényeket f. hó 18-ig kell beadni, a választás a 19-én tartandó vármegyei közgyűlésen lesz megjelölve.

— **A munkásbiztosító igazgatóválasztását** — értesülésünk szerint — az egyik pályázó megfélebbezte. Így a régen óhajtott békés munka napja ezzel a választással sem virradt a munkásbiztosítóra, ahol az utóbbi időben annyi huza-vona, békéltenség van az igazgatóválasztások miatt.

— **Halálozás.** *Pereszlényi Fekets János*, nagysárosi körjegyző rövid szenvedés után, életének 46-ik és boldog házasságának 21-ik évében Budapesten meghalt. Ma egy hete temették el a X. kerületi köztemetőben. Nyugodjék békében!

— **A Zsitvába fullt.** Verebélyen a Zsitvából kifogtak egy hullát, a hullában Paulik Rudolf 16 éves ottani cipészinaszt ismerték föl. A hatósági vizsgálat után a fiu hulláját haza, Csiffára szállították szülei.

— **A Felvidéki magyar közművelődési egyesület** ézevi közgyűlése augusztus 20-án Pöstyén-fürdőn lesz, ugyanekkor tartja ott évi közgyűlését a Felvidéki magyar írók is hírlapírók szövetsége is.

— **Tiltott kivándorlás.** Cservenák Imre és Cservenák Károly csejki földmívelési napzamosokat e hó 9-én a pozsonyi pályaudvaron, mint gyanus amerikai kivándorlókat, igazolásra szólította föl a csendőrség. Két földik azt mondta, hogy Bécsbe készülnek gépvásárlás céljából. A határrendőrség táviratilag érdeklődött a lévai csendőrsörsön irántuk. Az információ szerint a két ember szegény, földjük sincsen, így gépre se lehet szükségük, valószínű tehát, hogy Amerikába akarnak kijutni. A határrendőrség megindította a vizsgálatot, mert több mint bizonyos, hogy tiltott kivándorlással áll szemben; Csejkből már többen is megpróbálkoztak kiszökni Amerikába.

— **Veszedelmes bíróválasztás.** Garamszőlősen e hó 9-ére volt kitzve a bíróválasztás. Két jelölt küzdött a bírópálcáért. A hatóság képviselőjében Bolemann Vilmos (b. főszolgabíró) jelent meg a választáson, de nem lehetett azt megvárni, mert a két párt összeverekedett, csendőrség pedig nem volt kéznél, így a szolgabíró a választást elhalasztotta s a nagy tumultusban valahogyan elmeresült.

— **Krivacsich Károly 48-as honvédőrnagy**, aki három év előtt halt meg, hulláját Verebélyről Szikszóra szállította családja s ott a családi sírboltban helyezte nyugalomra.

— **Ötven év közzolgálatban.** Vármegyénk törvényhatósági bizottsága f. hó 19-én megtartandó rendes közgyűlésében fogja megünnepelni dr. *Benkó Lajos* kir. tanácsos, vármegyei tiszti főorvos közzolgálatának ötvenedik évfordulóját. Ezen rífla alkalmából a vármegye tisztikara a közgyűlés után a Vadászúrt szálló termében ünnepi ebédet rendez a jubiláns tisztelőre.

— **A léva — nagysurányi h. é. vasút** építéséhez Nagykalna község huszezer korona, Kiskalna község pedig négyezer korona hozzájárulást szavazott meg.

— **Öszezégett cseléd.** Ferusz Mária cseléd Gyapay Ede ügyvédnél, tegnap pénteken terpentint melegeített a tűzhelyen. A terpentín lángra lobbant, a leány ruhája tüzet fogott tőle és teste is súlyosan öszezégett. Esméletlenül állapotban szállították a kórházba. Sebei nem életveszélyesek. — Itt említjük meg, hogy Bali Jánosné, akit Nagysalló és Alsóvárad között a vonat elütött, a szenvedett sérülések következtében a kórházban meghalt.

— **Irói jubileum.** Vármegyénk törvényhatósági bizottságának e hó 19-én tartandó közgyűlése ünnepélyesen készül részesíteni a tudós főurat, szerémi herceg *Odeschalehi Arthuri*, negyvenéves írói jubileuma alkalmából.

— **A rendőri államsegély felemelése.** Bódogh polgármester javaslatot terjesztett a pénzügyi szakosztály elé, melyben azt indítványozza, hogy mivel a rendőrségi államsegély felosztásának kulcsa szerint Léva városát nem 2500 K — amennyit kapott — hanem 4500 K illeti meg, kérelmezze a város a belügyminisztériumtól az államsegély pótlását és a további évekre pedig a segély felemelését.

— **Fehér kabát.** Szabó Ferenc színtársulatának nyári szabadságon levő tagjai közül ötven Lévára érkeznek és kedden a Vigadó kávéházban fehér kabarét rendeznek. Programjuk a fővárosban legújabb divatú szolid, családi darabokból lesz összeállítva. A szereplők ezek lesznek: Fűredy Vilma, Sebestyén Rózsi, Lugosi Jenő, Sugár Gyula és Heltai Árpád. Amint a színszerepből ismerjük a szereplőket, pompás estre van kilátása a szórakozni vágyó közönségnek.

— **A város küldöttsége Schoeller lovagnál.** Mocsy Ábraháms dr. polgármester h., Horváth Gyula dr. rendőrkapitány és Belcsák Béla városi mérnök, a jelenleg Léva városi tartózkodó Schoeller lovagnál üsztelegtek kedden és a városnak azt a kérelmét terjesztették elő, hogy mivel nincs módjában üszodát állítani, amelyre pedig nagy szükség volna, engedje át a lévai uradalom üszodáját a városnak. Schoeller lovag kijelentette, hogy a város közönségének érdekeit szíven viseli s áldozatot is kész érte hozni. Megígérte, hogy az üszodát saját költségén átnováltatja s azt díjtalanul a város rendelkezésére bocsátja. A javítási munkálatok körülbelül hat hetet vesznek majd igénybe. A küldöttség a város nevében köszönetét fejezte ki a nagylelkű szívességért.

— **A Lévai Apolló mozgószínház** megérdemelt érdeklődés mellett folytatja előadásait. Vasárnapi műsora, különösen a sláger-kép, Léva még nem látott gyönyörű film volt, aminek nézésében igazi élvezettel merült el a közönség. A legközelebbi előadás vasárnap d. u. este lesz, az érdekes műsor lapunk más helyén van közléteve.

— **A községi takarékpénztár** létesítése újabb időben igen gyakran fölvetődik az országban, de a kivétel első sorban az akadály merül, hogy a kormány a léte-

vitést nem hagyja jóvá, azon okból, mert törvényjavaslatot készít az ilyen takarékok egyöntetű vezetésére. A kormánynak az a tapasztalata, hogy a létező városi és községi takarékok nem a kellő humanitással viseltetnek a lakosság hitel érdekei iránt.

— **Nagy szerencsétlenség** a nyári hőség okozta nagy gyermekhalandóság, ha a tehéntej hamar megromlik és a szegény kis csecsemőknek nincs megbízható táplálékuk. Minden gondos anya tehát idejekorán kísérletet tesz kedvencénél a régebbi Nestlé-féle gyermeklisztrel, melyet a kis gyermekek nagyon szívesen vesznek és azonkívül olcsón megszerezhető. — Próbadozott díjtalanul küld a Henri Nestlé cég, Wien, I., Biberstr. 89.

— **Verszegénység, étvágytalanság, idegesség** gyógyítására és gyenge gyermekek, valamint felnőttek, sápkóros fiatal lányok erősítésére a legkitűnőbb készítmény a Krieger-féle Tokaji China-Vasbor. Valódi 5 puttonos tokaji borból készül, nagyon kellemes ízű, hatása biztos. Kis üveg 3.20 K, nagy üveg 6 K a gyógytárakban. Póstan küldi utánvétel, vagy a pénz előzetes beklédése után Krieger gyógyszer-tár Budapest Kálvin-tér.

— **A városi tanács eltörlése.** A Vármegyecímű lap értesülése szerint a készülő új városi törvény-tervezet szerint a rendezett tanácsú városokban a tanácsnak testületi joga nem lesz. A városi tanács jogait a polgármester maga gyakorolná olyan formán, ahogy a joghatóságot a községekre nézve most a főszolgabírák gyakorolják. Ennek az újításnak az az intenciója, hogy a városok kevesebb tisztviselőt legyenek kénytelenek tartani s így adminisztrációjuk kevesebbe kerüljön.

— **Anyakönyvi bejegyzések. Születések:** Szabó János Gergely Julianna; Julianna, Petrács János Korupka Mária; Lajos, Juhász Miklós Mészáros Ágnes; halva született fiú, Budinszki Józsa; Mihály József, Duschek Ernő Winkler Ilona; Miklós Zoltán. **Halálozások:** Spisák József; Frigler Rézi 68 éves gataütés, Bali Jánosné Bera Erzsébet 51 éves vasuti elgázolás, öz. Szalay Zsigmondné Tok Éva 83 éves aggkorivégkimerülés, Kreskó Ferencné Doba Mária 75 éves bélelesavarodás, öz. Skadra Jánosné Király Karolin 88 éves tüdőgyulladás.

A zöldségtermesztés.

Hazánkban a zöldségtermesztésre minden feltétel megvan. A legfőbb kellék, az ezen növénytermesztés felkarolására szükséges vállalkozás azonban gazdáinkbar nincs meg. Pedig nincs még egy olyan növénytermesztési ág, amely annyira haszonnal járna, mint a zöldségtermesztés. Csofátalot mégis, hogy ezt a nagy jövedelmi forrást kiengedjük a kezünkből és össze-tett kézzel panaszkodva nézzük, hogy az élelmes és szorgalmas bolgárok évről-évre milyen sok milliót visznek el tőlünk. Ok vagyonosodnak, míg mi folyton szegényedünk és panaszkodunk, hogy nem tudunk megélni. Mindenesetre a szakértelem hiányának is, de főképpen a közönynek és számítás nélküli gazdálkodásnak kell ezt a visszás helyzetet tulajdonítani. És egészen bizonyos, hogy a mi értelmes kisgazdáink és gazdasági munkásaink, főleg pedig ezen néposztály ügyes és szorgalmas asszonyai — fényes példa rá a bakabányai asszonyok

munkája — a tömeges zöldségtermesztésben is épp úgy megállanak helyüket, mint például a baromfitenyésztésben, ha elhatározzák, hogy a jövő tavasszal ők is felcsapnak zöldségtermelőkknek. Alig van oly vidék, hol egyik-másik zöldségfélélet természetesen nem lehetne. A földolog az, hogy elsősorban azon zöldségféléket termesszük, melyek a helyi talajviszonyok között jól tenyésznek. A másik igen fontos követelmény pedig, hogy községenként nagy tömegben termesszünk néhány jól értékesíthető, kiváló fajta zöldséget. Téves fel fogás az, hogy zöldséget csak ott lehet termeszteni, ahol öntözni lehet. Ez a nézet minden zöldségfélére nem áll. Megfelelő nedvességet és öntözést kiván: a fejes káposzta, kelkáposzta, kalaráb, karfiol, nyári saláta, ugorka, zeller, paprika (salátának) stb. Azonban öntözés nélkül is termeszíthető a korai burgonya, borsó, bab (zölden és szárazon való fogyasztásra), a csemege kukorica, dinnye, ugorka, főzélék, tök, vörös- és fohagyoma, paradicsom, téli saláta, spenót, sóska, sárgarépa, petrezselyem, paprika (örlést), mák, földieper stb. A választék elég nagy, tehát a maga viszonyai között mindenki kiválaszthatja azt, a melynek termesztése jövedelmezőnek ígérkezik. Ha cukorrépat és más több munkával járó gazdasági növényt tud a kisbirtokos termeszteni, azonképpen természetesen szántóföldjén egy-két zöldségfélélet is. Ugyanígy termeszti Makón a vöröshagymát, Nagykőrösön az ugorkát és több helyen a paprikát, babot stb. Attól egyelőre nem kell tartani, hogy a terményeket nem tudjuk értékesíteni. A túltermeléstől még igen kevés jut kivételre, holott sokkal többet is lehetne ily módon értékesíteni.

A hus és egyéb élelmiszerek drágasága meg éppen elő fogja mozdítani a zöldségfélék tömegesebb fogyasztását, a mi egészen szemérembéli nagyon is kívánatos volna. Az aránylag kevés hasznát adó szemertermelés, továbbá a birtokalaprozódás egyenesen megköveteli és köteleességünké teszi, hogy a föld jövedelmezőségét fokozzuk és gazdaságunkba oly növények termesztését illesztjük be, a melyek több munkát kívánnak ugyan, de sokkal több hasznat is biztosítanak. Erre a célra a zöldségfélék és ezek magvainak termesztése elsősorban ajánlíható. Nagycsaládu ember kicsiny birtokán, zöldség- és magtermesztéssel foglalkozva, nagyobb jövedelmet biztosíthat magának, mint akár-melyik módosabb, de maradi gazda az ő jóval nagyobb birtokán. Egy hold föld szorgalmas és ügyes kertgazdálkodással 200 - 1000 korona tiszta jövedelmet is juttat a természetnek, a szerinti, hogy mit és hogyan termeszti. A kezdő termeszto eleinte kevesebb haszonnal fogja az évet lezárni, de később önmaga rájön arra, hogy ugyanazon földterületből miként vegyen be többet és többet. Foglalkozni kell ezekkel a dolgokkal komolyan és ha a várnegyeli gazdasági egyesület propagálná ezt az eszmét, bizonyára eredményel is járna.

Egy német leány

kisebb gyermekekhez ajánlkozik.

Beléphet azonnal.

Cime a kiadóban.

A cigaretta csak
akkor jó,
ha a papír

RATIO

Fiatal leány,

aki kereskedelmi szaktanfolyamot
végzett, helyben alkalmassát keres.
Cím a kiadóban.

A Lévai Apolló Mozgósínház.
Junius hó 15-én este fél
9 órakor
kiváló szép műsor kerül be-
mutatásra.

Az ellenállhatatlan borbély
komikus.

Pathé heti újdonságai
természetes.

Nick Winter és a makkász társaság
dráma.

Házasságszerző szekrény
komikus.

A grófnő és a kocsi
drámai jelenet.

Max és a szobor avatás
komikus.

Délut 4 órakor ifjúsági előadás mérsé-
kelt árakkal, legközelebbi előadás f.
h. 22-én

Okmánybélyegek,

Levélbélyegek,

Váltók, dohányárak,

cigaretta és szivar-

szipkák, elsőrendű cigaretta-

hüvelyek és papirok

Schulcz Ignác

papírárúházában

szerezhetők be, Léván.

**Kerékpárok és
alkatrészek jutá-
nyos áron
Róth K.-nál**

kaphatók Léván.

Besztercebányai Fiuinternátus B e s z t e r c e b á n y a.

Nevelő intézet bentlakó és bejáró felsőkereskedelmi, pol-
gári, gimnáziumi és fémipariszkolai tanulók számára.

**Állandó tanári és orvosi felügyelet.
Gondos nevelés. Kitűnő ellátás.**

Prospektust kívánatra az internátus igazgatósága Besztercebányán vagy
Lázár Emil Léva, ingyen és bérmentve küld.

ŐSZI TRÁGYÁZÁS!

THOMASSALAK

A legjobb és legoosabb foszforsavas műtrágya!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban van

és eredeti ólomzár van rajta.

Minden zsák tartalomjegyzékkel van ellátva!

KALMÁR VILMOS

a Thomasphosphatfabriken Berlin, vezérképviseiője

BUDAPEST, VI., ANDRASSY-ÚT 49.

Különösen a jelenlegi RENDKÍVÜLI OLCSO
ÁRAKRA figyelmeztetjük a vásárlókat.

1878 óta! Mindenütt bevált híres, közkedvelt
minden létező háziszert felülmul
A valódi Centifolia - kenőcs

(ezelőtt ugynevezett csodakenőcs)
ereje és hatása:

Megakadályoz a megszüntet vérmegezést. Operációkat tess feleslegessé.
Háznál szoptató nőknél, tejmegindításánál s emlí megkeményedés ellen
Orbán s bármilyen elváltozástalmaknál, sebes és fejtört lábaknál, se-
beknél, dagadt lábaknál, csontszáraz is, káré, szarú, fűt-, vágott-, zu-
zott sebeknél, idősleg testek elváltozására mutat: üveg, szálka, por, seről,
tűske stb. mindenféle dagasztatúl, fekély-nél, kivívésnél, karbunkulusnál,
kenőcsöknek: ssp így ráknál, továbbá feregnél vagy rothadásnál, menés
előforduló főlkéveseműny okadagnatoknál, vérekezesnél, fülgyógyásznál, valamint kipálás
ellen szermekésznél stb. Kiváló és biztos gyógyhatású.
Két doboznál kisebb readás nem lesz szűrtve. Székülés utánvértel, vagy a pénz előze-
tes becsúszása tilleméren, két tőccy ára K 3/60. Nagyból rendelésnél jelentékeny árenged-
mény. Budapestben kapható. **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszeráránál s a legelső szűrtárban.
Nagyban kapható **THALMAYER ÉS SEITZ, KOCHMEISTER UTODAI** s
RA - NOVITS TESTVEREK drogeriában Budapestben. — A bolnics lerakat, ott rendeljünk

Allein echter Balsam
aus der Schutznagel Apotheke des
A. Thierry in Pragrad
bei Rohnsch-Sauerbrun

mindenütt ismeri egye-
dül valódi balzsam 12/2
vagy 6/1 vagy 1 család
uti üveg 5 kor. 60 ml.

THIERRY A. örangyal gyógyszeráránál PRAGRADA (Rohnsch-Sauerbrun mellett).

Táncitanítási értesítés!

Léva város és vidéke nagyrabé-
esült közönségének szíves tudomá-
sára adom, hogy 1913. június 30-
án a Városi szálló színháztermében
TÁNCKURZUS

nyitok.
Beiratkozásokat, előjegyzéseket
szívesgöggől Schulcz papirkereske-
dése fogad el. Junius 23-ától sze-
mélyesen a terem melletti irodában.

Deák csoport tanítása d. u. 5-7-
ig, fehértéké este 8-10-ig. Min-
den csoportban a legújabb táncok:
az One step és a Twoo step is la-
nitatlak, azonkívül a Boston is.

Láványos (viszga táncok) tanítását
különlegességek!
Csatlakó által összehálított külön csoportok
tanítását elfogadom.

Kérném a n. é. közönséget, hogy a beirat-
kozást lehetőleg a táncitanítás megkezdése
előtt eszközölni sziveskedjék.

Szíves pártfogást kér

KREUTZ GYULA

ő cs. és kir. Fensége Erzsébet főhercegnő
volt tánctanítója, több fővárosi leányiskola
és a Benczés gimn. rendes tánctanára.
Fővárosi tanintézet Vill. Kemény Zsigmond
u. 12.

Steiner Sándor

órák és ékszerész.

Lé an, Városi szálloda épületében.

Dús arany és ékszer raktár.

Mindennemű arany és ezüst ékszerekben, valamint arany, ezüst és nikkell órákban.

Nagy raktár Omega óra különlegességekben.

Ajánlom valódi ezüst és china ezüst dísz tárgyaimat, ugyiszintén ezüst evőeszközeimet.

Szép választék inga órákban.**Használjunk
KABINA-féle!
Viasz****szinszappant**

Mosáshoz a legjobb, legtakarékosabb egyszerű átdörzsölése ezzel, felér más szappannal való 3-szoros átdörzsöléssel.

Tisztaságért szavatosság!Szíves tudomására adom a t. közönségnek, hogy szövetraktáromban nagy választék áll rendelkezésére **nyári** férfiszövetekből.**Egy férfiöltöny**a legfinomabb ANGOL vagy hazai kelmeből ami **ezelőtt 80 kor.** volt, most **50—55** koronáért állíthatom elő, készpénz fizetés mellett. Kérem tehát a rendkívüli kedvező alkalmat felhasználni és ruha szükségletét ilyen előnyösen nálam beszerezni.Kiváló tisztelettel
Borcányi Gyula
férfiszabó.

a nagytőzsde mellett.

**Modern
bútorok.**

rajzokkal bárhol megjelennek.

KÁLMÁN FERENCZ

műbutor asztalos

Zsarnóca, Bars megye.

Raktáron tart saját készítményű legújabb stílyű szobabútorokat, háló, ebédlő és konyha berendezéseket, diványokat, valamint az összes elképzelhető bútoroknak legolcsóbb bevásárlási forrása.

Butort saját butorszállító-kocsiján bárhová hoz szállít. Pontos és gyors kiszolgálás. Kivánatra

Pártoljuk a magyar ipart.**NESTLÉ FÉLE****régbevált GYERMEKISZT**a legjobb és legolcsóbb
DOBOZA K 1.80 MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN ÉS DROGERIÁBAN
Próbadozót ingyen küld: HENRI NESTLÉ, Wien I. Biberstr. 89**3 szobás lakás**

éléskamrával és hozzávaló mellékhelyiségekkel együtt azonnal kiadó. Bővebbet

Eötvös-utca 1 szám.

HÁZELADÁS.

A Lévai takaré- és hitelintézet eladja a Dukhon-féle házat, mely — a városból kimenet jobbra — a Ladányi-utca legutolsó háza. Venni szándékozók forduljanak az intézet igazgatóságához.

Megérkeztek nyári újdonságok**LINK BERNÁT**

ujjonnan megnyílt úri és női divat üzletében

Kálvin Palota (Kósúth Lajos tér)**Női blousok és** kész felső aljak, gyermek mosó és szövet ruhák mosó és Glott kötények nagy választékban, női kötött harisnyák **48** fillértől kezdve, gyermek patent harisnyák **36** fillértől kezdve, legújabb Makrame Costüm gallérok, valamint csipkekelmék és betétek. Összes szabónő kellékek kaphatók.nagy választék **Nap és eső ernyőben.**

Kész Pongyolák K. 50 fill. feljebb.

Fagylalt, cukorkák,

és dessert sütemények, torták elsőrendűek,

Parfait készítményeim
a legjobbak.

Bartos Henrik

czukrászdájában
Léva, Mártonffy-u. 2

Házhoz szállítandó megrendelések pontos kivételére nagy súly lesz fektetve. Naponta szetküldés a vidékre is.

Ujjonnan berendezett
ruhatelep.

Nagyválaszték

férfi, gyermekruha és férfifelöltők-
ben, ugyszintén női felöltők, leány
és fiu kabátokban

FISCHER NATÁL LÉVA, (Kaziney utca 3.)

KOVALD fest, tisztít.

A nagyérdemű közönség tudomására juttatom, hogy

Kovald Péter és Fia,

Budapest cs. és kir. szabadalmazott kelme-, fonál-
és szörme-festő, vegytisztító és gőzmosó gyáranak
képviselőt az itteni piacon új üzlethelyiségemben
Fischer Natál házában Grotte céggel szemben,
folytatólag gyakorolom.

Amikor ezen vállalkozásomat a t. közönség figyel-
mébe ajánlom, további szíves számos megbízását ké-
rem, melynek legpontosabb eszközését sürgősen
foganatosítom.

Tisztelettel
PINTÉR JÓZSA
női divatterme.

KOVALD fest, tisztít.

Gyertink Schulczhoz
levélpapír vásárolni.

Interurban telefon szám 12.

Jég kapható reggel
6 és 7 óra között

BRAUN JOZSEF és fiánál
(Honvéd-utca, Wertheimer-ház).

Házasulandók figyelmébe!

A legmodernebb lakberendezések, melyek színi-
műhelyekben készülnek, nagy választékban és szolid
árak mellett kaphatók

STEINER JÓZSEF

butor kereskedő, kárpitos és asztalosnál
Léván, Hátli-utca 1. Wertheimer-féle ház.

Ujdonság!

gázvilágítás csövezeték nélkül
100 gyertya fény, bárhova
alkalmazható, olcsó fogyasz-
tás, óránként 3 fill. egyedül
megrendelhető

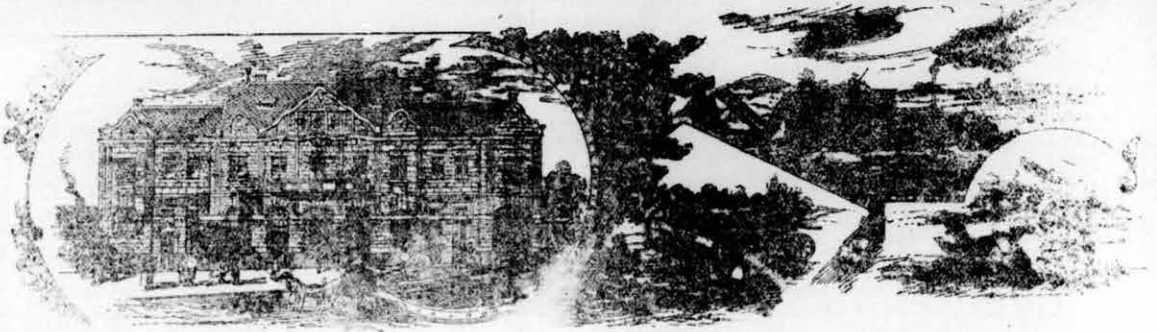

Schäffer
Arminnál
Mangorló u. 8 Léván

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

Knapp Dávidnál Léván.

Telefon szám 33.

Hoffher és Schrantz
Mayfarth Ph. és Tsa.
Alfa Separator

gépeinek vezérképviselete.

Ganz-féle motórok
állandóan üzemben
láthatók

Műkölapos jégszekrények. Világhírű Rapid láncoskutak.

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban

MODERN BUTOROK

Kárpitos és díszítő munkák.

Teljes lakberendezések

Weisz Ármin Cégvezető, Kohn Nathan

butorkészítőnél szerezhetők be Zsarnóczán.

HOLZMANN BODOG

Telefon 25.

divatáruháza Léván Kossuth Lajos-tér

Telefon 25.

Legújabb tavaszi idény újdonságok,

Női felöltők, Costümekek, Pongyolák és Blúzok

Buha és costüm szövetek hozzávaló diszkekkel.

Női fehérneműek és egész mennyasszonyi felengyék.

Legújabb férfi divatcikkek.